

Evaluatie Programma Duurzaamheid Bloemendaal 2023 – 2024

Versie maart 2025

Colofon

Inhoud Team Duurzaamheid

Ontwerp Merktuig

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
Verduurzaming van de gebouwde omgeving	5
Bloemendaal ook in de toekomst bereikbaar: duurzame mobiliteit	9
Minder weggooien en meer hergebruiken: circulaire economie en duurzaam afvalbeheer	10
Droge voeten in een groene omgeving: klimaatadaptatie en het vergroten van de biodiversiteit	12

INLEIDING

Het Duurzaamheidprogramma 2023-2024 gaf een zo concreet mogelijk overzicht van de gemeentelijke acties en doelstellingen voor deze twee jaar.

Deze komen voort uit landelijke kaders zoals het Nationaal Klimaatakkoord, het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, het Deltaplan Biodiversiteitsherstel en het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie. Dit zijn uiteraard langjarige programma's die veelal hun oorsprong vinden in Europese wetgeving en die zijn vertaald in nationale wetgeving.

In deze evaluatie Duurzaamheidprogramma 2023-2024 staat in hoeverre de actiepunten uit het Duurzaamheidprogramma 2023-2024 zijn uitgevoerd. We plaatsen dat zoveel mogelijk in context en veel actiepunten lopen door in het Duurzaamheidprogramma 2025-2026 dat tegelijk met deze evaluatie wordt vastgesteld.

- Er komt een extra gemeentelijke subsidie bovenop de landelijke ISDE subsidie. Daarmee wordt de plaatsing van een hybride warmtepomp financieel nóg aantrekkelijker en wordt de benodigde versnelling verder aangejaagd.

RESULTAAT de gemeentelijke subsidieregeling opende 1 november 2023 en heeft geleid tot 128 verstrekte subsidies over de periode 1 november 2023 tot en met december 2024.

CONTEXT De huidige combinatie van gas en elektra is en blijft voor veel woningeigenaren de komende jaren een relatief makkelijk toe te passen oplossing zonder benodigde ingrijpende verbouwingen. Van de bestaande Bloemendaalse regeling wordt goed gebruik gemaakt en is ook voor 2025 weer beschikbaar. Het rijk heeft het startbedrag van de subsidie voor (hybride) warmtepompen per 2025 verlaagd van €2100 naar €1250, al gaat het subsidiebedrag per kWh omhoog van €150 naar €225. De door het vorige kabinet aangekondigde normering per 1 januari 2026, gericht op het stimuleren van (hybride) warmtepompen is door het huidige kabinet weer van tafel gehaald. In het voorjaar van 2025 komt het kabinet met aanvullend klimaatbeleid omdat de klimaatdoelen voor 2030 uit zicht raken.

- Brede gemeentelijke isolatieactie gericht op woningeigenaren
- Specifieke aanpak voor woningeigenaren met een woning onder de NHG-grens, met energielabel D,E,F,G.

RESULTAAT deze aanpak is gestart in 2024 maar de samenwerkingspartner is failliet gegaan. De nieuwe aanpak vanuit de Lokale Aanpak Isolatie (LAI) start begin 2025 in samenwerking met het Duurzaam Bouwloket.

CONTEXT de rijksoverheid heeft het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) ontwikkeld. Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030, met de nadruk op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde koop en huurwoningen (label E, F en G). Binnen het Nationaal Isolatieprogramma kunnen gemeentes middelen aanvragen voor de isolatie van koopwoningen met een slecht energielabel binnen hun grondgebied. Dit heet de Lokale Aanpak Isolatie (LAI).

■ Voortzetting witgoedwissel in afstemming met IASZ.

RESULTAAT Er zijn meer dan 300 aanvragen goedgekeurd en daarmee hebben meer dan 300 huishoudens zonder kosten een nieuw witgoedapparaat ontvangen en is het oude apparaat meegenomen. Dit leidde niet alleen tot lagere energiekosten maar ook energiebesparing.

CONTEXT de witgoedwissel is regionaal (Zuid-Kennemerland) opgepakt. Huishoudens met een beperkt inkomen bekend bij IASZ konden een oud witgoedapparaat (mits niet ouder is dan 6 jaar) zonder kosten laten vervangen door een nieuw exemplaar. Oude apparaten worden gerecycled.

■ In samenwerking met de corporaties zorgen voor uitvoering verwarmingssysteemaanpak binnen de looptijd van de regeling.

RESULTAAT de verwarmingssysteemaanpak is voor corporaties niet effectief gebleken. Het idee was om middelen aan corporaties ter beschikking te stellen waarmee zij de verwarmingsinstallaties van hun vastgoed energiezuinig konden laten maken via technische ingrepen. Op die manier zouden hun huurders daar weer indirect van kunnen profiteren. Helaas waren hun vaste onderhoudspartijen niet in staat om extra ruimte vrij te maken. In afstemming met de corporaties wordt gekeken naar alternatieve besteding van de resterende middelen.

CONTEXT de beschikbare middelen voor de witgoedwissel en de verwarmingssysteemaanpak zijn een onderdeel van de ontvangen middelen voor energiearmoede. Vanuit de rijksoverheid zijn in 2022, ten tijde van de hoge energieprijzen, Specifieke Uitkeringen (SPUK) aan gemeentes overgemaakt voor het tegengaan van energiearmoede, specifiek voor huishoudens met een laag besteedbaar inkomen en hoge energielasten (het betreft hier niet de energietoeslag van €1.300). Van de tot dusver ontvangen middelen ad €362.383 is nog ongeveer €160.000 beschikbaar en deze middelen blijven ook hiervoor geoormerkt.

- VvE-aanpak voor verduurzaming van één cluster in 2023 en mogelijk een tweede cluster in 2024 als er voldoende vraag is.

RESULTAAT vijf Vve's zijn intensief begeleid bij de mogelijkheden te verduurzamen en aardgasvrij te worden.

CONTEXT in het najaar 2023 is gestart met een VvE-aanpak voor een aantal complexen die na 1990 zijn gebouwd. Op grond van het bouwjaar lenen deze appartementen zich voor een adviestraject waarmee zij op termijn mogelijk aardgasvrij kunnen worden. Er is een gratis scan, advies en begeleiding aangeboden. Dit traject is gebaseerd op de aanpak die in de gemeente Haarlem heeft doorlopen met de VvE's op het Ripperdatterrein. De deelnemende VvE's waren enthousiast over het doorlopen traject.

- Een VvE-loket voor alle VvE's die aan de slag willen met verduurzaming

RESULTAAT er is inmiddels een landelijk VVE-loket waar VvE's terecht kunnen met hun vragen. Zie vve.milieucentraal.nl

CONTEXT het rijk heeft aangekondigd om de verduurzaming van woongebouwen met een Vereniging van Eigenaren (VvE) te versnellen en is gekomen met een Agenda versnelling verduurzaming gebouwen VvE's. De kern van de agenda bestaat uit onder meer gezamenlijke inzet van alle betrokken partijen om grote VvE's de komende jaren grotere stappen te laten maken naar verduurzaming, ondersteunen van (vooral kleine) VvE's, met voorrang in kwetsbare wijken, die nog geen functionerende VvE-organisatie hebben, aanpassing van besluitvormingsregels voor VvE's bij verduurzaming en verbetering van informatievoorziening en ontzorging.

- Sport- en scoutingverenigingen worden benaderd om deel te nemen aan de subsidie om te verduurzamen en hen te wijzen op andere ondersteuningsmogelijkheden

RESULTAAT alle Bloemendaalse sport en scoutingverenigingen zijn de afgelopen jaren geweest op de gemeentelijke subsidieregeling op grond waarvan een 50% compensatie kon worden verkregen voor eventuele gestegen energiekosten. Uiteindelijk hebben 11 verenigingen een aanvraag gedaan en deze zijn allen gecompenseerd.

CONTEXT veel sport- en scoutingverenigingen in Nederland zijn in financiële moeilijkheden gekomen door de gestegen energieprijzen in 2022. Verduurzaming van o.a. clubhuizen is van belang om als vereniging financieel gezond te blijven. De gemeente Bloemendaal heeft in 2023 €150.000 aan budget vrijgemaakt om 50% subsidie voor de energielasten te verschaffen aan clubs van wie de energiekosten het afgelopen jaar zijn gestegen. Voorwaarde is dat de verenigingen een duurzaamheidsplan zouden opstellen waarbij de maatregelen met een terugverdiensijd van 5 jaar of korter, binnen een termijn van 2 jaar moeten worden uitgevoerd. Er zal worden gemonitord of de sportverenigingen die gebruik hebben gemaakt van de subsidie de betreffende maatregelen binnen 2 jaar hebben afgerond.

- De gemeente doet een subsidieaanvraag op grond van de duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) regeling om 14 gebouwen die de gemeente in eigendom heeft te verduurzamen

RESULTAAT In 2023 is de nieuwe functie 'Werkvoorbereider verduurzaming gebouwen' ingevuld ter ondersteuning van afdeling Vastgoed voor verduurzaming van de gemeentelijke panden. In dat jaar zijn voor viertal panden DUMAVA subsidie aangevraagd; het gemeentehuis, de gemeentewerf, het dorpshuis Vogelenzang en buurtvereniging Tinholt. Op 9 oktober 2023 werd bekend gemaakt dat geen van deze vier locaties waren ingeloot. In 2024 zijn deze aanvragen opnieuw beoordeeld en kwamen enkel de gemeentewerf en buurtvereniging Tinholt nog in aanmerking. Het Dorpshuis Vogelenzang en het gemeentehuis kwamen te vervallen omdat vanwege nieuwe landelijke regels er onvoldoende subsidiabele kosten in zitten. Als aanvulling op 2023 is er door een monumentaal architect een DUMO-advies (Duurzaamheidsadvies Monumenten) voor de gemeentewerf opgesteld. Augustus 2024 zijn de beide DUMAVA-aanvragen positief beoordeeld en zijn de subsidies toegekend (Gemeentewerf € 501.489,30 en buurtvereniging Tinholt € 26.176,60).

CONTEXT in het Klimaatakkoord is afgesproken dat 12 sectoren, waaronder gemeenten, een sectorale routekaart opstellen waarin duidelijk wordt hoe het maatschappelijk vastgoed in de sector CO₂-arm en aardgasvrij wordt gemaakt richting 2050. De routekaart van de sector gemeenten bevat de benodigde randvoorwaarden en veel voorkomende knelpunten voor financiering, wetgeving en organisatie en geeft daarvoor waar mogelijk praktische oplossingsrichtingen. Binnen de scope van de routekaart ligt de focus op het terugdringen van het gebouw-gebonden energiegebruik. Dit is alle energie die nodig is voor verwarmen, koelen, ventileren en verlichten van een gebouw.

BLOEMENDAAL OOK IN DE TOEKOMST BEREIKBAAR: DUURZAME MOBILITEIT

- In het najaar van 2023 start een participatietraject om in samenwerking met inwoners te komen tot een definitieve laadkaart laadpalen.

RESULTAAT er zijn een tweetal participatieronden geweest en dat heeft uiteindelijk geresulteerd in 77 mogelijke laadpalen (dus 154 oplaadpunten) die aan de laadkaart zijn toegevoegd.

CONTEXT in het coalitieakkoord en collegeprogramma staat de ambitie opgenomen om het tempo van plaatsing van laadpalen te versnellen. Op basis van een prognosekaart is een laadkaart opgesteld waarop locaties zijn aangewezen en waar inwoners van de gemeente op hebben gereageerd. Deze inbreng is gebruikt om de laadkaart verder te verbeteren. Omdat de geschikte locaties nu al bekend zijn, kost het minder tijd om ook daadwerkelijk tot plaatsing over te gaan.

- We faciliteren deelscooters zonder overlast in de openbare ruimte en we onderzoeken hoe we autodelen verder kunnen stimuleren

RESULTAAT elektrische deelscooters zijn op een beperkt aantal plekken toegestaan. Eind 2024 is een interesse-scan uitgezet om de behoefte aan autodelen te peilen. Januari 2025 zijn er een tweetal bewoners-bijeenkomsten geweest. Alle informatie rond autodelen is voortaan te vinden op bloemendaalzetstappen.nl/autodelen

CONTEXT Om zowel de gebruikers als de buurtbewoners van de plekken waar deelscooters geparkeerd worden van dienst te zijn, zet Bloemendaal in op beperkt deelscooter-gebruik. Met behulp van geofencing wordt overlast van geparkeerde deelscooters

in de openbare ruimte teruggedrongen: gebruikers van deelscooters kunnen alleen in daarvoor bestemde vakken parkeren. Deze bevinden zich voornamelijk bij mobiliteitshubs, zoals bij NS-station Overveen. Zo bevorderen deelscooters ook het gebruik van openbaar vervoer: deze combinatie maakt dat andere vormen van vervoer een duurzaam alternatief kunnen krijgen.

Om autodelen te stimuleren, zetten we in op coöperatief autodelen met de buurt. Daarin is de samenwerking met MobiGo gestart, een coöperatie zonder winstoogmerk, die ontstaan is vanuit een autodeelproject in Zeist. Nadat eind 2024 een interessescan is uitgevoerd, zijn in januari 2025 twee bijeenkomsten onder geïnteresseerden gehouden. Als het lukt om minimaal 8 deelnemers te vinden die interesse hebben in het gebruik van een deelauto, zal MobiGo in overleg met de gemeente en de geïnteresseerden een locatie aanwijzen waar een deelauto kan komen. We streven ernaar in elke dorpskern een deelauto te plaatsen.

- Voortzetting van de deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland die eind 2023 met een versnellingsaanpak komt voor doorfietsroutes, aanvullend op de provincie.

RESULTAAT de Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland heeft in 2024 het Uitvoeringsprogramma Doorfietsroutes vastgesteld. Daarin zijn nieuwe en verbeterde doorfietsroutes opgenomen, inclusief een geprioriteerde uitvoeringsplanning.

MINDER WEGGOOIEN EN MEER HERGEBRUIKEN: CIRCULAIRE ECONOMIE EN DUURZAAM AFVALBEHEER

- Meer aandacht voor duurzaamheid op gebied van afval en grondstoffen.

RESULTAAT in 2022 is de Nota Afvalbeleid Bloemendaal verlopen. In 2023 is het beleid geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat de meeste doelstellingen uit het beleid niet (voldoende) zijn behaald. Eind 2024 is het nieuwe afvalbeleid in de raad behandeld voor vrijgave ter participatie. Daarnaast kunnen inwoners sinds 2023 herbruikbare goederen afgeven op de milieustraat in Overveen. Het innamepunt van kringloopwinkel de Snuffelmug geeft meubels, textiel en andere nog bruikbare goederen op deze manier een tweede leven. Zo wordt het inwoners nog makkelijker gemaakt om bij te dragen aan minder afval en meer hergebruik. Zo zetten we samen stappen richting de circulaire economie. Daarnaast is het een samenwerking met Spaarne Werkt: een leer- & werkbedrijf voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Een mooi voorbeeld van hoe de circulaire economie en inclusievere maatschappij samenkomen. Daarnaast worden er al jaren Repair-café's georganiseerd door vrijwilligers in de verschillende dorpskernen. Ook houdt Juttersgeluk (dagbesteding en upcycle van strandplastic) regelmatig schoonmaakacties op het Bloemendaalse strand en helpen zij bij verschillende (educatieve) initiatieven in de gemeente.

- Een regionale aanpak voor circulair en impact ondernemen met de buurgemeenten in Zuid-Kennemerland om ondernemers met een maatschappelijk doel te stimuleren.
- In samenwerking met de gemeenten uit de regio stimuleren we ook andere ondernemers om meer milieubewust te ondernemen en bij te dragen aan een circulaire en sociale economie.
- Stappenplan Roadmap Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap uitwerken in samenwerking met Heemstede

RESULTAAT Met de buurgemeenten van Zuid-Kennemerland hebben we regionale overleggen over de thema's Circulaire Economie en Impact Ondernemen om schaalvergroting en versnelling te realiseren van een economie die duurzame en sociale doelen ondersteunt. Zo kunnen we aanhaken bij het [Kennemer Inkoop Platform](#) en de [Kennemer Impact Helpdesk](#), opgezet door Haarlem. We houden elkaar op de hoogte van ontwikkelingen op het gebied van duurzaam ondernemerschap stimuleren in de eigen gemeente, bespreken vraagstukken, en kijken naar mogelijkheden om samen te werken.

MINDER WEGGOOIEN EN MEER HERGEBRUIKEN: CIRCULAIRE ECONOMIE EN DUURZAAM AFVALBEHEER

Circulair bouwen

- Methode selecteren en vaststellen voor het toepassen van toekomstbestendige woningbouw.

RESULTAAT bij het project Blekersveld wordt het convenant ingebracht. Hierin wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke toepassing van bio-based materiaal.

CONTEXT Bloemendaal heeft zich aangesloten bij het Convenant Toekomstbestendige Woningbouw. Dit convenant heeft een toetsingskader op het gebied van energie, circulariteit, duurzame mobiliteit, klimaatadaptatie, gezonde leefomgeving, natuurinclusiviteit en biodiversiteit.

- Voor 2024/2025 stellen we een evenementenbeleid op waarin duurzaamheidscriteria worden opgenomen, onder andere op het gebied van bewustwording, afvalverwerking en energiegebruik.

RESULTAAT in 2025 wordt gestart met een herijking van het evenementenbeleid waarin we duurzaamheid zoveel mogelijk zullen meenemen.

CONTEXT jaarlijks worden er vele evenementen in de gemeente Bloemendaal georganiseerd. Ook hier zetten we stappen om te verduurzamen. Een duurzaam evenement is een evenement waarbij er bewuste keuzes worden gemaakt om zo min mogelijk impact te hebben op het milieu en de samenleving.

DROGE VOETEN IN EEN GROENE OMGEVING: KLIMAATADAPTATIE EN HET VERGROTEN VAN DE BIODIVERSITEIT

- Meer groene daken in de gemeente om bij te dragen aan waterberging, biodiversiteit en verkoeling van de woning in de zomer

RESULTAAT de subsidieregeling groene daken staat per 1 juli 2023 open en heeft geleid tot 59 toegekende aanvragen tot en met eind 2024.

CONTEXT sinds juli 2023 heeft de gemeente een subsidie voor groene daken beschikbaar voor inwoners. Groene daken maken de gemeente groener, zorgen voor meer biodiversiteit en helpen bij het tegengaan van de gevolgen van klimaatverandering. Een groen dak vangt regenwater af en werkt verkoelend op hete dagen.

- Tuinen van inwoners blijven vergroenen en beter laten aansluiten bij de plaatselijke natuur middels Duintuinen

RESULTAAT Inmiddels, mede door aangenomen motie raad, loopt het project Tuinrangers in samenwerking met Stichting Steenbreek.

CONTEXT met het project Duintuinen, opgezet door Nationaal Park Zuid-Kennemerland in samenwerking met IVN Natuureducatie, inspireren we inwoners om tuinen (of balkons) te vergroenen en beter aan te laten sluiten bij de plaatselijke natuur. Gemeente Bloemendaal is één van de partners van dit project, naast de provincie en andere gemeenten. Naast inwoners kunnen ook lokale bedrijven met een openbare buitenruimte deelnemen aan het project en dienen als voorbeeldtuin.

- Samen met inwoners werken aan extra groen.

RESULTAAT volop aandacht in de nieuwsbrieven van Bloemendaalzetstappen, aanbieden tegeltaxi, duintuinenproject etc.

- Een betere leefomgeving creëren voor inheemse planten en dieren, om zo de biodiversiteit te vergroten.

RESULTAAT in ontwerpprocessen voor herinrichtingen wordt hoogwaardig groen meegenomen.

- Inzetten op evenementen en educatie om inwoners te motiveren mee te werken aan de vergroenings- en biodiversiteitsopgave die er ligt.

RESULTAAT volop aandacht in de nieuwsbrieven van Bloemendaalzetstappen.

DROGE VOETEN IN EEN GROENE OMGEVING: KLIMAATADAPTATIE EN HET VERGROTEN VAN DE BIODIVERSITEIT

- Samenwerking met Nationaal Park Zuid-Kennemerland en Thijssse's Hof voortzetten.

RESULTAAT samenwerking met deze partners wordt voortgezet, ook in 2025 en 2026.

CONTEXT Een groene gemeente is een gezonde gemeente. Onder het motto 'Tegels eruit, planten erin' willen we zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Bloemendaal stimuleren om groene, levende tuinen te realiseren en zo de biodiversiteit te vergroten. In een groen dorp gedijen inheemse planten, vogels, insecten en andere dieren namelijk goed. We stimuleren inwoners om boomspiegels te adopteren en geveltuinen aan te leggen. Door een boomspiegel (het stukje grond om een boom heen) in een straat te adopteren, krijgen inwoners de kans om deze kale stukjes grond te verrijken met bloemen en planten, wat bijdraagt aan de biodiversiteit, verkoeling van de straat en waterretentie. Dit geldt ook voor geveltuinen; in plaats van tegels die grenzen aan de gevel kan de grond voor planten worden gebruikt.

- Maatregelen nemen om hinder door water op straat tegen te gaan.

RESULTAAT daar waar regenwater op straat voor overlast zorgt wordt dit met maatwerk opgelost.

CONTEXT In 2022 is door de afdeling beheer op meerdere plaatsen in onze gemeente wateroverlast door clusterbuizen aangepakt. Dit is gedaan door aanpassingen of uitbreiding van de waterafvoer en ook door de wegverharding aan te passen. In 2023 is nazorg verricht aan een regenwater omleiding aan de Zomerzorglerlaan. Ook is de afwatering via watergangen nabij de begraafplaats aan de Bergweg extra gebaggerd.

- Maatregelen nemen waar overlast of onderlast optreedt door grondwater.

RESULTAAT door de extreme hoeveelheid neerslag in de winter van 2023/2024, waren er uitzonderlijk hoge grondwaterstanden.

CONTEXT Naar aanleiding van de vele meldingen over wateroverlast in de winter 2023-2024, heeft de gemeente de volgende aanvullende maatregelen genomen: Onderhoud, herstel en uitbreiding duikers en drainage, herstel duinrellen, afvoeren grondwater via gemeentelijk riool, publieke informatie over grondwater(standen), onderzoek naar de oorzaak van de wateroverlast en onderzoek naar maatregelen om de gemeente waterbestendig te houden.

- Samenwerken met de regiopartners: kennisdeling en het aanpakken van knelpunten.

RESULTAAT de samenwerking binnen Zuid-Kennemerland is verder versterkt en wordt voortgezet in 2025 en 2026.

- Nieuwe gebouwen en verharding niet op het riool aansluiten: de hemelwaterverordening.

RESULTAAT de hemelwaterverordening is sinds 2024 van kracht.

CONTEXT De bodemsamenstelling van de vijf kernen van Bloemendaal en het landelijk gebied ertussen is gevarieerd in samenstelling. De snelheid waarmee de neerslag bij (piek) buien de grond in kan zakken of afgevoerd kan worden naar riool en oppervlaktewater is verschillend en vraagt om variabele maatregelen (oplossingen). Daarom worden waar mogelijk infiltratieriolen of drainage aangelegd. Daarnaast worden wegverharding en gebouwen afgekoppeld, zodat het water dat hier vanaf loopt niet in het reguliere rioolsysteem terecht komt. Hiermee wordt het bestaande rioolsysteem ontlast en blijft waardevol regenwater beschikbaar voor de natuur.

**Postadres
Gemeente
Bloemendaal**

Postbus 201
2050 AE Overveen
(023) 522 55 55
gemeente@bloemendaal.nl
www.bloemendaal.nl

**Bezoekadres
Bloemendaal**

Bloemendaalseweg 158
2051 GJ Overveen